

İTA.8.1.1. Avrupa'daki gelişmelerin yansımaları bağlamında Osmanlı Devleti'nin yirminci yüzyılın başlarındaki siyasi ve sosyal durumunu kavrar.

1. Balkan coğrafyasında yaşayan milletler 19. yüzyıldan itibaren Fransız İhtilali'nin yaydığı milliyetçilik düşüncesinin etkisiyle Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanmaya başladılar. Avrupalı devletlerin kışkırtmaları ve yardımları sonucunda Yunanlar, Sırp lar, Bulgarlar ve Karadağlılar Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsızlıklarını elde ettiler.

Buna göre Fransız İhtilali'nin Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nin egemenlik alanının daralmasına
B) Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki varlığının sona ermesine
C) Osmanlı Devleti'nin çok uluslu yapısının zayıflamasına
D) Osmanlı Devleti'nin Balkan coğrafyasındaki etki alanının azalmasına

2. Fransız İhtilali sonrasında yayılan milliyetçilik fikri Osmanlı Devleti gibi çok uluslu imparatorlukları olumsuz etkiledi. Milliyetçilik fikrinden etkilenen azınlıklar, Avrupalı devletlerin kışkırtmasıyla isyan etmeye başladı. Sırp larla başlayan isyanlar diğer azınlıklara yayıldı. İsyanların sonucunda Balkanlarda huzur bozuldu, Türk nüfusu ve hâkimiyeti azalarak bazı topraklar kaybedildi.

Buna göre Fransız İhtilali'nin Osmanlı'da,

- I. Ekonomik
II. Siyasi
III. Sosyal

alanlarından hangisi ya da hangileri üzerinde doğrudan etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve III
D) II ve III

3. Sanayisini yeni tekniklerle güçlendirip çağa uygun hâle getiremeyen ve Avrupa ile rekabet edemeyen Osmanlı Devleti'nde yerli sanayi gelişemedi. Osmanlı Devleti kalabalık nüfusu, yer altı ve yer üstü kaynaklarıyla Avrupalı devletler için iyi bir ham madde ve pazar kaynağı olarak görüldü. Kapitülasyonlar nedeniyle pazarlarını Avrupa mallarına karşı koruyamadı. İnsanlar, ucuz ithal mallara yönelince malını satamayan yerli esnaf üretimini durdurdu. Bu ve benzeri nedenlerle ekonomisi daha da bozuldu.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Sanayi İnkılabı'nın Osmanlı Devleti'ne yansımaları arasında gösterilemez?

- A) Küçük sanayi atölyelerinin kapanması
B) İşsizlik oranının artması
C) Avrupa devletlerine borç para verilmesi
D) Yerli üretimin ham madde ile sınırlı kalması

4. Sanayileşemeyen ve ekonomisini düzeltemeyen Osmanlı Devleti, uzun süren ve genellikle yenilgiyle sonuçlanan savaşların giderlerini karşılamakta zorlanmaktaydı. Bu zorluğu aşmak için Kırım Savaşı (1854) sırasında İngiltere'den ilk kez dış borç alındı. Sonraki dönemlerde diğer Avrupa devletlerinden de borçlanmaya gidildi. Alınan paralar genellikle savaş giderleri ve altyapı çalışmaları için kullanıldı. Zamanla Osmanlı Devleti borçlarını ödeyemez hâle geldi. 1881'de Avrupa devletlerinin temsilcilerinden oluşan Düyyûn-u Umûmiye (Genel Borçlar) İdaresi kuruldu. Böylece Osmanlı Devleti'nin düzenli gelir kaynakları denetim altına alındı.

Verilen bilgi Osmanlı Devleti'nin,

- I. İktisadi
II. Kültürel
III. Sosyal
IV. Askerî

alanlarından hangilerinde zor durumda olduğunu doğrudan kanıtlar?

- A) I ve III
B) II ve III
C) I ve IV
D) I, III ve IV

5. Fransız İhtilali ile dünyada yayılmaya başlayan hürriyet, eşitlik, adalet gibi fikirlerden etkilenen Jön Türkler; azınlık isyanlarını önlemek için farklı bir fikir ortaya koydular. Jön Türklere göre azınlıkların isyan etmelerinin temel nedeni, padişahın ülkeyi tek başına yönetmesiydi. Onlara göre azınlık isyanlarının önlenmesi için Avrupa'da olduğu gibi bir anayasa hazırlanmalı, meclis açılmalı, bu mecliste azınlıklara da temsil hakkı verilmeli ve padişah ülkeyi bu meclisle birlikte yönetmeliydi.
- Buna göre Fransız İhtilali'nin etkilerine karşı Jön Türkler aşağıdaki alanlardan hangisinde tedbir almak istemiştir?**

- A) Siyasi
B) Kültürel
C) Dinî
D) Askerî

6. Üç kıtaya yayılarak dönemin en güçlü devletlerinden biri olan Osmanlı Devleti, 17. yüzyıldan itibaren askerî, idari ve iktisadi alanlarda gücünü kaybetmeye başladı. Devletteki kötü gidişatı durdurmak için yapılan ıslahat çalışmaları başarısız oldu. Yapılan savaşlar üst üste yenilgiyle sonuçlandı. Savaşlarla birlikte toprak da kaybedildi. Savaş masrafları ekonomiyi iyice sarstı. Devletin giderleri artarken gelirleri azaldı. Yöneticiler devlet işleriyle yeterince ilgilenmedikleri için bu sorunlar gittikçe büyüdü.

Verilen bilgide Osmanlı Devleti'nin hangi alanda yaşadığı sorunlardan bahsedilmemiştir?

- A) Siyasi
B) Ekonomik
C) Kültürel
D) Askerî

7. Osmanlı Devleti, 3 Kasım 1839 tarihinde Tanzimat Fermanı'nı ilan etti. Fermanla can ve mal güvenliği ile namus dokunulmazlığının sağlanacağı, mahkeme kararı olmadan kimsenin cezalandırılmayacağı, herkesten gelirine göre vergi alınacağı ve askerlik süresinin sınırlanacağı hükme bağlandı. Yine bu fermanla hiçbir ayırım gözetmeksizin herkesin kanun önünde eşit olduğu belirtildi. Padişah da bu belgede yazılanlara uyacağına söz verdi.

Bu bilgiye göre Tanzimat Fermanı hakkında,

- I. Padişahın yetkilerini sınırlandırmıştır.
II. Yabancı devletlerin etkisi ile ilan edilmiştir.
III. İnsan haklarından bazıları güvence altına almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

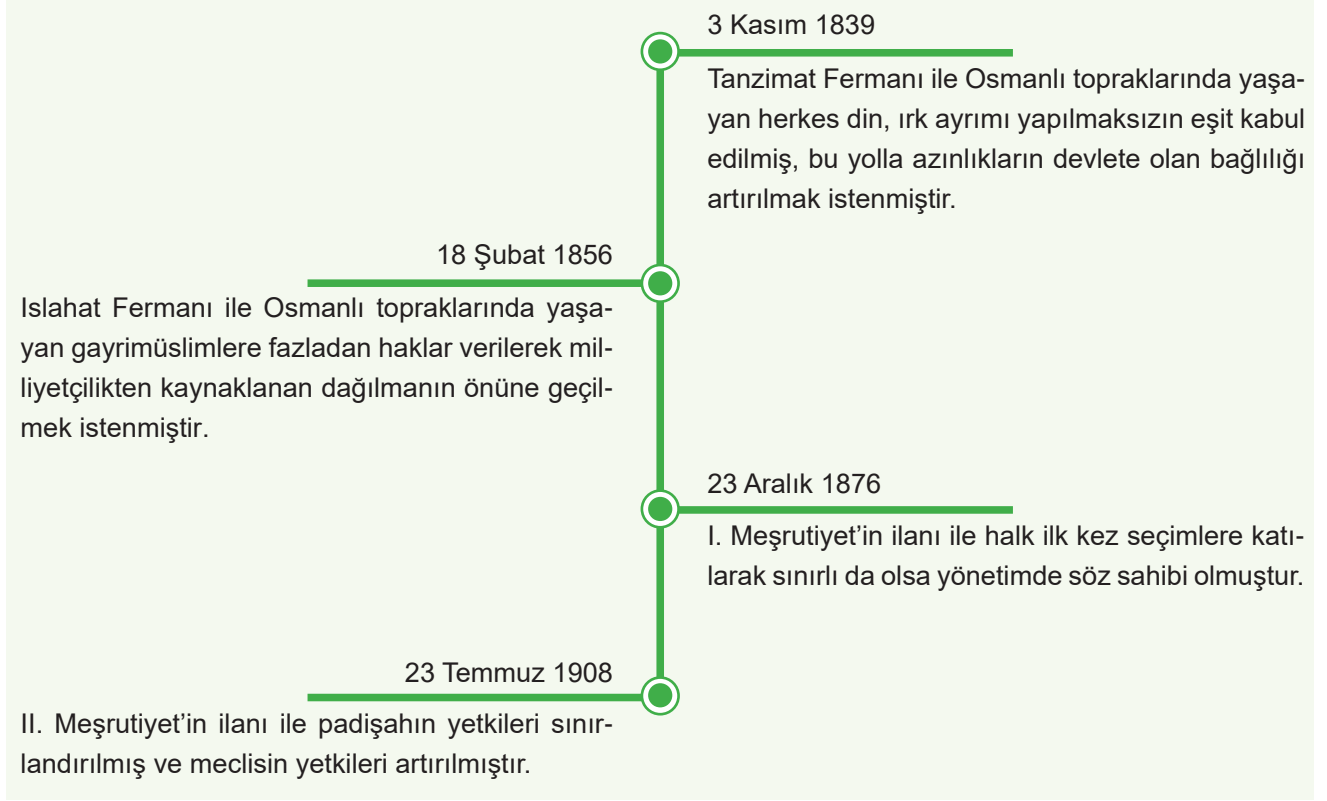
MEB Buna Benzer Soru

8. Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemeye yönelik çeşitli fikir akımları ortaya çıkmıştır. Bu akımlardan biri de İslamcılık düşüncesidir. Bir diğer adı Ümmetçilik olan bu fikir akımı kötü gidişatın sebebinin dinden uzaklaşma olduğunu savunmuştur. Osmanlı Devleti içinde yaşayan Müslümanları bir arada tutmayı hedeflemiş ve böylece devletin bütünlüğünü sağlamaya çalışmıştır.

Buna göre İslamcılık fikir akımının temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnanç birliğini sağlamak
B) Yönetim şeklini değiştirmek
C) Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak
D) Tüm Müslümanları tek bir çatı altında toplamak

9. Osmanlı Devleti'nin dağılmasını engellemek amacıyla yöneticilerin aldığı önlemlerden bazıları şunlardır:

Osmanlı yöneticilerinin aldığı bu önlemlere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tanzimat Fermanı ile devletin bekasını korumak amaçlanmıştır.
- B) Islahat Fermanı ile ulusçu isyanların önüne geçilmek istenmiştir.
- C) I. Meşrutiyet ile padişahın yönetimdeki etkinliği artırılmıştır.
- D) II. Meşrutiyet ile ulus hâkimiyeti anlayışı güçlendirilmiştir.

Dikkat Ölçen Soru

10. Aşağıda Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek amacıyla öne sürülen fikir akımlarından Osmanlıcılık ve Batıcılık ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Osmanlıcılık
Osmanlı sınırları içinde yaşayan tüm milletleri Osmanlı milleti adı altında bir araya getirerek devletin dağılmasını önlemeyi amaçlamıştır.

Batıcılık
Devletin yıkılmasını önlemek ve devleti geri kalmışlıktan kurtarmak için Avrupa'dan bilim, teknik ve yönetim anlayışının alınması gerektiğini savunmuştur.

Bu bilgilere göre aşağıdaki çalışmalardan hangisinin hem Osmanlıcılık hem de Batıcılık doğrultusunda gerçekleştirildiği söylenebilir?

- A) II. Abdülhamit Dönemi'nde halifelik kurumunun güçlendirilmeye çalışılması
- B) Meşrutiyetin ilan edilerek Kanun-i Esasi'nin uygulanmaya başlaması
- C) Düyûn-u Umûmiye adında uluslararası bir teşkilatın kurulması
- D) Avrupalı devletlere verilen kapitülasyonların genişletilmesi

Kazanım Sözlüğü

Azınlık: Bir ülkede, o ülkenin yurttaşı olmakla birlikte soyu, dili ve dini yönünden ülkenin sayıca baskın unsuru olan halktan az olan topluluk.

Batıcılık: Osmanlı Devleti'ni geri kalmışlıktan kurtarmak için Avrupa'dan bilim, teknik ve yönetim anlayışının alınması gerektiğini savunan fikir akımı.

Düün-u Umümiye: Batılı devletlerin Osmanlı'dan alacaklarını tahsil etmek için kurdukları teşkilatın adı.

Islahat Fermanı: 1856'da ilan edilen ve daha çok azınlıkların haklarını ön plana çıkaran düzenlemeler içeren ferman.

İhtilal: Bir ülkenin yönetim düzenini değiştirmek amacıyla kanunlara uymaksızın kuvvet kullanarak yapılan geniş halk hareketi.

İslamcılık: Müslüman milletlerin Osmanlı halifesinin liderliğinde birleşmesini savunan fikir akımı.

Kanun-i Esasi: Osmanlı Devleti'nin anayasası.

Kapitülasyon: Bir ülkede yurttaşların zararına olarak yabancılara verilen ayrıcalık hakları. İmtiyaz.

Milliyetçilik: Fransız İhtilali ile yaygınlaşan, her milletin kendi devletini kurması gerektiğini belirten düşünce.

Meşrutiyet: Hükümdarlıkla yönetilen bir ülkede hükümdarın başkanlığı altında parlamento yönetimine dayanan hükümet etme biçimi.

Osmanlıcılık: Osmanlı sınırları içinde yaşayan tüm milletleri Osmanlı milleti adı altında bir araya getirerek devletin dağılmasını önlemeyi amaçlayan fikir akımı.

Panslavizm: Slav asıllı bütün halkları aynı yönetim altında toplama amacı güden politik akıma verilen isim.

Reform: Avrupa'da kiliseye karşı dinî nitelikli hareketlerin başladığı dönem.

Rönesans: Avrupa'da bilim, sanat ve edebiyat alanlarında meydana gelen gelişmelerin yaşandığı dönem.

Sanayi İnkılabı: İnsan ve hayvan gücüne dayalı üretim tarzından makine gücüne dayalı üretim tarzına geçilmesi.

Sömürgecilik: Bir devletin başka bir ülkeyi ve üzerinde yaşayan ulusu egemenliği altına alarak buradan ekonomik ve siyasi çıkar sağlaması.

Tanzimat Fermanı: Osmanlı siyasal, toplumsal ve ekonomik düzeninde toplu yenileştirmeler yapılacağını duyuran belge.

Türkçülük: Bütün Türklerin tek vatanda ve tek bayrak altında birleştirilmesini amaçlayan fikir akımı.

MEB Kaç Soru Sordu?

- Bu kazanımdan MEB sınavlarında **10 tane** soru çıktı.

Tebrikler!

- Sanayi İnkılabı, Fransız İhtilali, Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak için ortaya atılan fikir akımları, Osmanlıcılık, İslamcılık, Türkçülük, Batıcılık, I. Meşrutiyet ve II. Meşrutiyet konularını başarıyla bitirdin.

Öneri

Bu konuda eksiklerin olduğunu düşünüyorsan;

- Akıllı Defter: 9, 10, 11, 12. sayfalara
- Atölyem: 3, 4, 5, 6, 7, 8. sayfalara
- Arı Soru Bankası: 3, 4, 5, 6. sayfalara göz atabilirsin.

DENEME BİTTİ CEVAPLARINIZI İŞARETLEYİNİZ.

TEST NO : 11948		Öğrenci No										
A	B	C	D	A	B	C	D					
1	☐	☐	☐	11	☐	☐	☐	0	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	12	☐	☐	☐	1	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	13	☐	☐	☐	2	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	14	☐	☐	☐	3	☐	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	15	☐	☐	☐	4	☐	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	16	☐	☐	☐	5	☐	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	17	☐	☐	☐	6	☐	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	18	☐	☐	☐	7	☐	☐	☐	☐
9	☐	☐	☐	19	☐	☐	☐	8	☐	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	20	☐	☐	☐	9	☐	☐	☐	☐

İTA.8.1.2. Mustafa Kemal'in çocukluk ve öğrenim hayatından hareketle onun kişilik özelliklerinin oluşumu hakkında çıkarımlarda bulunur.

1. Mustafa Kemal, 1881'de Selanik'te Koca Kasım Mahallesi İslahane Caddesi'nde bulunan bir evde doğdu. Babası Ali Rıza Efendi, annesi Zübeyde Hanım'dır. Anne ve baba tarafı Anadolu'dan Rumeli'ye göç eden Türkmen ailelerindendi. Babası, Selanik Asakir-i Millîye Taburunda üsteğmen rütbesiyle görev yaptı. Daha sonra evkaf (vakıflar) katipliği ve rüsumat (gümrük) memurluğu görevlerinde bulundu. Ali Rıza Efendi bir süre sonra memuriyetten ayrılarak kereste ve tuz ticaretiyle uğraştı. Zübeyde Hanım ise okuma ve yazma bilen kültürlü bir ev hanımıydı.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Soyu, Anadolu'dan Rumeli'ye iskân ettirilen Türkmenlere dayanır.
B) Küçük yaşlarda büyük zorluklarla karşılaşmıştır.
C) Annesi eğitilmiş ve kültürlü bir kadındır.
D) Babası ailesinin geçimini sağlamak için farklı işlerde çalışmıştır.

2.

Ailemde din adamı çok, onlarla gururlanıyorum. Oğlum Mustafa'nın da onlar gibi olması için dinî eğitim veren Mahalle Mektebine gitmesini istiyorum.

Ben de oğlumun okumasını çok istiyorum. Ama ben Selanik'te yeni açılan ve modern öğretim yöntemlerinin uygulandığı Şemsi Efendi Mektebine gitmesini istiyorum.

Buna göre Mustafa Kemal'in çocukluk dönemindeki Osmanlı Devleti'nin eğitim sistemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Azınlık okulları çoğunluktadır.
B) Batılı tarzda eğitim anlayışı görülmemektedir.
C) Sadece Müslümanlar okul açabilmektedir.
D) Okullar arasında anlayış farkı bulunmaktadır.

3. "Selanik Mülkiye Rüştiyesinde iken mahallemizdeki Binbaşı Kadri Bey'in oğlu Ahmet askerî rüştiyeye (ortaokul) devam ediyor ve askerî üniforma giyiyordu. Onu gördükçe ben de böyle giyinmeye hevesleniyordum. Sonra sokaklarda subaylar görüyordum. Subay olmak için önce askerî rüştiyeye girmek gerektiğini anlıyordum. O sırada annem Selanik'e gelmişti. Askerî rüştiyeye girmek istediğimi ona söyledim. Annem asker olmamı istemiyordu. Sınav zamanı ona sezdirmeden rüştiyeye giderek sınava girdim."

Bu sözlerine göre Mustafa Kemal'in askerlik mesleğini seçmesinde etkili olan faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğretmenlerinin teşviki
B) Ekonomik şartlar
C) Yaşadığı sosyal çevre
D) Ailesinin yönlendirmesi

4. Mustafa Kemal annesine haber vermeden Selanik Askerî Rüştiyesinin sınavlarına katılmayı başardı. Sınava çok sıkı çalışmıştı. Sınavı kazandı ancak yine de okula yazılabilmesi için annesinin imzalı iznini alması gerekiyordu. Mustafa, doğduktan sonra babasının ona bir kılıç armağan ettiğini ve bu kılıcı beşiğinin baş ucuna, duvara asmış olduğunu annesine hatırlattı. Bunun tek bir açıklaması olabilirdi: Babası, oğlunun asker olmasını istemişti. Mustafa bir kahraman tavrı takınarak annesine "Ben asker olarak doğdum ve asker olarak öleceğim." dedi.

Metne göre Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisine sahip olduğu söylenebilir?

- A) Askerî deha
B) Liderlik
C) Kararlı ve azimli
D) İnkılapçı

5. “Selanik Makedonya'nın en gelişmiş şehridir. İşlek bir limana sahiptir. Avrupa ile demir yolu bağlantısı vardır. Şehirde çeşitli din, mezhep ve ırk mensupları bir arada yaşamaktadır. Selanik'in deniz ve demir yolu bağlantısı bulunması, ticaret merkezi olması, renkli etnik yapısı, şehirde Batı tesirlerine açık çeşitli fikir akımlarının yerleşmesine elverişli bir ortam yaratmıştır. Dolayısıyla Mustafa Kemal çok genç yaşta değişik yaşayış şekline aşina her türlü yeni fikre açık bir ortamda gelişme imkânı bulmuştur.”

A. Çaycı, Gazi Mustafa Kemal Atatürk

Millî Bağımsızlık ve Çağdaşlaşma Önderi, s. 13-14

Bu bilgiye göre Selanik şehri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ulaşım olanakları açısından iyi bir konumdadır.
B) Siyasi çatışmaların yoğun olarak yaşandığı bir şehirdir.
C) Milliyetçi fikirlerin yayılması için uygun ortam bulunmaktadır.
D) Mustafa Kemal'in fikir dünyasının şekillenmesinde etkili olmuştur.

6. Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisinde geleceğin ünlü hatip ve şairi Ömer Naci ile tanıştı ve onunla arkadaş oldu. Onun sayesinde şiir ve güzel konuşma sanatı ile ilgilendi. Ayrıca Ömer Naci, Mustafa Kemal'e Tevfik Fikret'in ve Namık Kemal'in eserlerini tanıtmış ve sevdirmiştir. Yakın arkadaşı Ali Fethi'nin (Okyar) Fransızcaya hâkimiyeti oldukça ileri bir seviyedeydi. Onun aracılığıyla Rousseau, Voltaire ve Montesquieu gibi Aydınlanma Çağı Fransız düşünürlerinin eserleriyle tanıştı. Yine bu okulda öğretmenini Mehmet Tevfik Bey sayesinde tarihe daha fazla yöneltmişti.

Bu bilgiye göre Manastır Askerî İdadisi Mustafa Kemal'e,

- I. Fikir ve düşünce yapısının gelişmesi
II. Edebiyata ilgisinin artması
III. Hitabet yeteneğinin güçlenmesi
- kazanımlarından hangilerini sağlamış olabilir?**
- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

7. “Kurmay sınıflarına geçtik. Oradaki derslere iyi çalışıyordum. Bunların üstünde olarak bende ve bazı arkadaşlarda yeni düşünceler peyda oldu. Memleketin idaresinde ve politikasında fenalıklar olduğunu sezmeye başladık. Binlerce kişiye varan Harbiyelilere bu sezişi duyurmak hevesine düştük. Öğrenciler arasında okunmak üzere mektepte el yazısıyla gazete kurduk. Sınıf içinde ufak teşkilatımız vardı. Ben de idare heyetinde bulunuyordum. Gazetenin yazılarını en çok ben yazıyordum.”

Bu sözlerden Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Harp okulunu başarıyla tamamlamıştır.
B) Örgütleyici bir kişilik yapısına sahiptir.
C) Ülkenin içinde bulunduğu durumdan rahatsızlık duymuştur.
D) Harp okulu öğrencileri arasında bilinç oluşturmaya çalışmıştır.

MEB Buna Benzer Soru

8. “Askerî rüştiyeyi bitirdiğim zaman merakım epeyce ileri gitmişti. Manastır Askerî İdadisinde matematik bana pek kolay geldi, bununla uğraşmaya devam ettim. Fakat Fransızcadan geriye dim. Öğretmen benimle çok meşgul oluyor, acı ihtarlar da bulunuyordu. Bu ihtarlar benim çok gücüme gitti. İlk tatil zamanında çare aradım. İki, üç ay gizlice Fransız mektebinin özel sınıfına devam ettim. Böylece mektep derslerine nispetle ileri derecede Fransızca öğrendim.”

Ahmet E. Yalman

Yakın Tarihte Gördüklerim ve Geçirdiklerim, s. 702

Bu bilgiden Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Kendisini geliştirme bilincine sahiptir.
II. Karşılaştığı güçlükleri aşmasını bilmiştir.
III. Kararlı bir kişilik yapısı bulunmaktadır.
- çıkartımlarından hangileri yapılabilir?**

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

9. Aşağıdaki harita üzerinde Mustafa Kemal'in doğduğu ve çocukluk yıllarını geçirdiği Selanik şehrine ait bazı bilgiler verilmiştir.

Verilen haritadan Selanik şehri ile ilgili,

- I. Milliyetçilik akımının etkilerine açıktır.
- II. Ulaşım olanakları açısından gelişmiştir.
- III. Balkanlarda ticaretin en yoğun yapıldığı şehirdir.

çıkarımlarından hangisi ya da hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

Dikkat Ölçen Soru

10.

MUSTAFA KEMAL'İN ÖĞRENİM GÖRDÜĞÜ OKULLAR

1887 - 1893	1893 - 1896	1896 - 1899	1899 - 1902	1902 - 1905
Babasının isteği ile gittiği Şemsi Efendi Mektebinde modern yöntemlere göre eğitim aldı.	Selanik Askerî Rüştiyesinin sınavlarına gizlice girerek başarılı oldu ve bu okulda askerî eğitim almaya başladı.	Manastır Askerî İdadisinde Türk tarihi ve kültürüne ilgisi arttı, vatan sevgisi ve Türklük duygusu yerleşmeye başladı.	İstanbul Harp Okulunda Batı'daki gelişmeleri takip etmek için Avrupa'dan dergiler getirtti.	İstanbul Harp Akademisinde yurt sorunları ile yakından ilgilendi.

Bu tabloya göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İstanbul'dayken ülke ve dünya gündemini takip etmeye çalışmıştır.
- B) Manastır'da öğrenim görürken milliyetçi duygularını geliştirmiştir.
- C) İlk askerî eğitimini devletin merkezinde almaya başlamıştır.
- D) Eğitim hayatının bir bölümüne Selanik'te devam etmiştir.

Kazanım Sözlüğü

Çok uluslu yapı: Çeşitli milletlerden kimseleri barındıran, içinde bulunduran yapı, imparatorluk.

Hitabet: Etkili söz söyleme sanatı.

İdadi: Osmanlı Devleti'nde lise derecesinde eğitim veren kurum.

Kozmopolit yapı: Çeşitli uluslardan kimseleri barındıran, içinde bulunduran yapı.

Kurmay: Harp akademilerine girerek eğitimlerini başarıyla bitirmiş subay.

Mülkiye mektebi: Siyasal bilgiler okulu, idare memuru yetiştirmek üzere kurulmuş olan okul.

Rüştiye: Osmanlı Devleti'nde ortaokul derecesinde eğitim veren kurum.

5N 1K

Kim?

Mustafa Kemal'in annesi Zübeyde Hanım, babası ise Ali Rıza Efendi'dir.

Ne?

Mustafa Kemal; Şemsi Efendi Mektebi, Selanik Askerî Rüştiyesi, Manastır Askerî İdadisi, İstanbul Harp Okulu ve İstanbul Harp Akademisinden mezun olarak asker olmuştur.

Nerede?

Mustafa Kemal, Selanik'te Koca Kasım Mahallesi Islahane Caddesi'nde bulunan bir evde doğmuştur.

Ne zaman?

Mustafa Kemal, 1881 yılında doğmuştur.

Nasıl?

Mustafa Kemal'in farklı düşünce ve inançlara saygılı olmasında ve demokratik bir kişilik kazanmasında Selanik şehrinin çok uluslu yapısının payı vardır.

Niçin?

Mustafa Kemal'in askerlik mesleğini seçmesinde çevresinde gördüğü askerî üniformalı kişiler etkili olmuştur.

MEB Kaç Soru Sordu?

- Bu kazanımdan MEB sınavlarında **11 tane** soru çıktı.

Tebrikler!

- Mustafa Kemal'in ailesi ve çocukluğu, Mustafa Kemal'in doğduğu ve çocukluk yıllarını geçirdiği Selanik şehri ve Mustafa Kemal'in öğrenim hayatı konularını başarıyla bitirdin.

Öneri

Bu konuda eksiklerinin olduğunu düşünüyorsan;

- Akıllı Defter: 13, 14, 15. sayfalara
- Atölyem: 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16. sayfalara
- Arı Soru Bankası: 7, 8, 9, 10. sayfalara göz atabilirsiniz.

DENEME BİTTİ CEVAPLARINIZI İŞARETLEYİNİZ.

TEST NO : 11949				Öğrenci No			
A	B	C	D	A	B	C	D
1	☐	☐	☐	11	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	12	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	13	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	14	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	15	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	16	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	17	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	18	☐	☐	☐
9	☐	☐	☐	19	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	20	☐	☐	☐

İTA.8.1.3. Gençlik döneminde Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen önemli kişileri ve olayları kavrar.

1. Mustafa Kemal'i etkileyen düşünürlerden birisi de Tevfik Fikret'tir. Batı medeniyetinin örnek alınması gerektiğini savunan Tevfik Fikret'in bu yöndeki fikirleri, Mustafa Kemal üzerinde özellikle inkılaplar yapılırken etkili olmuştur. Mustafa Kemal "Ben inkılap ruhunu ondan aldım." diyerek Tevfik Fikret'ten nasıl etkilendiğini ifade etmiştir.

Bu bilgilerden Mustafa Kemal'in,

- I. Eğitimciliği
II. Öğrendiklerini uygulamaya çalışması
III.Farklılıklara ve yeniliğe açıklığı
IV.Barişsever olması

özelliklerinden hangileri çıkarılabilir?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV

2. Sınıf arkadaşı Ali Fuat Cebesoy, Mustafa Kemal'in öğretmenlerinden Nuri Bey ile ilişkileri konusunda şunları anlatmaktadır: "Mustafa Kemal ve ben yeni öğretmenlerimiz içinde en çok Trabzonlu Nuri Bey'i sayıyor ve takdir ediyorduk. Nuri Bey gerçekten geniş kültürlü, çağına göre aydın düşünceli, stratejide üstat sayılan bir kurmay yarbaydı. Tabiye okutuyordu. Aradaki uzaklığı korumakla beraber öğrencilerine karşı içten ve ağabeyce davranıyordu. Yalnız ders vermekle yetinmiyor, genç kurmay adaylarının çeşitli sorularını da yanıtlamaktan zevk duyuyordu."

Mustafa Kemal'in Nuri Bey'i takdir etmesinin sebepleri arasında Nuri Bey'in,

- I. Aydın bir kişi olması
II. Öğrencileri ile ilgilenmesi
III.Alanında iyi bir öğretmen olması

özelliklerinden hangisi ya da hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

3. Mustafa Kemal, Selanik Askerî Rüştiyesindeki Fransızca Öğretmeni Yüzbaşı Nakiyüddin Bey ile ilgili şunları söylemektedir:

"...Bizi bugün için yetiştirmeye çalışan gerçek ve fedakâr öğretmenler, eğitimciler eksik değildi. Onların bize verdiği feyiz elbette sonuçsuz kalmamıştır. Şimdi burada saygıdeğer bir kişiye rastladım. O benim rüştiye birinci sınıfında öğretmenimdi. Bana henüz ilk bilgileri öğretirken gelecek için ilk düşünceleri de vermişti."

Şerafettin Turan, Atatürk'ün Düşünce

Yapısını Etkileyen Olaylar, s. 5

Mustafa Kemal bu sözlerinde öğretmenin kendisine öncelikli olarak hangi alanda katkı sağladığını vurgulamıştır?

- A) Fikir hayatının gelişmesi
B) Teşkilatçılık özelliğinin gelişmesi
C) Mali bağımsızlığına erişmesi
D) Siyasi gelişmelere ilgisinin artması

4. Mustafa Kemal'in ilgi alanı çok genişti. Rüştiye yıllarından itibaren yalnız sınıf geçmek için değil, gelecekte üstlenmeyi düşlediği zor ve önemli görevler için de kendini yetiştirmeye çalışmıştı.

Mustafa Kemal'in aşağıdaki ilgi ve yeteneklerinden hangisinin gelecekteki başarısına etkisi yanlış yorumlanmıştır?

- A) Edebiyat ve şiire ilgisi, düşüncelerini etkili bir biçimde açıklayabilmesine olanak sunmuştur.
B) Askerliğe karşı duyduğu yoğun ilgi, onun inkılapçı özelliğini pekiştirmiştir.
C) Matematikteki başarısı, mantıklı ve hesabını bilen bir kişilik kazanmasını sağlamıştır.
D) Tarihi sevmesi, bilinçlenmesinin yanında millî duygularının beslenmesini sağlamıştır.

5. Mustafa Kemal ilk terbiye ve ilhamını ailesinden aldı. Çocukluğundan itibaren kendini yetiştirmek için üstün gayret gösterdi. O, yapması gerekenleri düşünür, keşfeder ve uygular. Kitaplara karşı büyük bir ilgisi olan Mustafa Kemal, birçok yerli ve yabancı fikir adamını okur ve onların fikirlerini analiz ederdi. Kitaplardan istifade ederken sayfa kenarlarına notlar alır, kimi zaman kendi fikirlerini de bu notların yanına yazardı. Mustafa Kemal yabancı düşünce adamlarının eserlerinden istifade edebilmek için Fransızca öğrenmişti.

Verilen bilgide Mustafa Kemal'in fikir hayatının oluşmasında etkili olan faktörlerden daha çok hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Öğretmenleri ve arkadaş çevresi
B) Yaşadığı dönemde meydana gelen savaşlar
C) Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu durum
D) Okuduğu yerli ve yabancı aydınların eserleri

6. Farklı şehirlerde okumuş olması ve bir subay olarak Osmanlı Devleti'nin farklı bölgelerinde görev yapması Mustafa Kemal'in bilgisini artırıp düşünce dünyasını geliştirdi. Mustafa Kemal bu görevleri esnasında, devletin ve halkın içine düştüğü durumu yakından görme imkânı buldu. O, bu durumdan rahatsızlık duyup kurtuluş çareleri üzerinde düşünceler geliştirdi.

Bu bilgilerden Mustafa Kemal'in,

- I. Görev bilinci
II. Millet sevgisi
III. Barışseverliği

özelliklerinden hangileri çıkarılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

7. "Mustafa Kemal'in karakterini şekillendiren öğretmenlerinden birisi de tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bilge'dir. Tevfik Bilge derslerinde Fransız İhtilali ve düşünürlerinden de bahseder, öğrencilerinin ufkunu genişletir, coşku ve heyecanlarına ortak olurdu. Mustafa Kemal, kendisinde tarihe karşı ilgi ve sevgi oluşturan bu öğretmeni hakkında 'Kendisine minnet borcum var. Bana yeni bir ufuk açtı.' diyerek ondan övgüyle bahsetmiştir."

Şerafettin Turan, Atatürk'ün Düşünce

Yapısını Etkileyen Olaylar s. 6

Buna göre Mehmet Tevfik Bey'in Mustafa Kemal'e katkısı aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Düşünce dünyasının şekillenmesi
B) Batı kültürünü aynen kabul etmesi
C) Akılcı bir kişilik yapısının oluşması
D) Millî kültüre ilgisinin artması

MEB Buna Benzer Soru

8. Mustafa Kemal'in eğitim hayatı Selanik, Manastır, İstanbul gibi farklı şehirlerde geçmiştir. Henüz genç bir askerî lise öğrencisiyken gerçekleşen Osmanlı-Yunan Savaşı'na yaşı uygun olmamasına rağmen katılmak istemiş ancak buna izin verilmemiştir. Okuduğu Fransız aydınların kitaplarından milliyetçilik, özgürlük, adalet, demokrasi gibi kavramları öğrenmiştir. İstanbul'da iken Osmanlı Devleti'nin son dönemdeki sosyal, kültürel ve siyasi yapısını iyi analiz etmiştir.

Bu bilgilerden Mustafa Kemal'in,

- I. Vatansever ve cesur oluşu
II. Fikir yapısını zenginleştirdiği
III. İleri görüşlü ve sabırlı oluşu

özelliklerinden hangileri çıkarılabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

9.

Eserlerinde yoğun bir şekilde işlediği vatan, millet, ulusal kültür, birlik ve beraberlik konuları Mustafa Kemal üzerinde etkili olmuştur.

Mehmet Emin Yurdakul

Özellikle Türkçe ile ilgili şiirleriyle Mustafa Kemal üzerinde etkili olmuş ve ona ileride yapacağı dil inkılabı konusunda ilham vermiştir.

Ziya Gökalp

Bu bilgilerden Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Batılı düşünürlerin fikirlerinden istifade etmiştir.
- B) Millî değerleri benimseyen bir kişilik yapısına sahiptir.
- C) Demokratik yönetim sistemleri hakkında bilgi edinmiştir.
- D) Fikir hayatının şekillenmesinde uluslararası olaylar etkili olmuştur.

Dikkat Ölçen Soru

10.

MUSTAFA KEMAL'İ ETKİLEYEN YERLİ VE YABANCI AYDINLAR

Namık Kemal	Tevfik Fikret	J. J. Rousseau	Voltaire	Montesquieu
Eserlerinde vatan sevgisi ve hürriyet gibi konuları işleyen Namık Kemal, Mustafa Kemal'in vatan sevgisi ve hürriyet aşkı gibi duyguları edinmesinde etkili olmuştur.	Bati'nın örnek alınması gerektiğini savunan Tevfik Fikret'in bu yöndeki düşünceleri, Mustafa Kemal üzerinde özellikle inkılapların yapılmasında etkili olmuştur.	Ülkeyi yönetme yetkisinin halka ait olduğunu belirten J. J. Rousseau, bu düşüncesi ile Mustafa Kemal'i derinden etkilemiştir.	Eserlerinde ifade özgürlüğü konusuna yer veren Voltaire, Mustafa Kemal'i bilim ve akılcılık yönüyle etkilemiştir.	Eserlerinde güçler ayrılığı, cumhuriyet gibi ilkelere yer veren Montesquieu, Mustafa Kemal'i cumhuriyet ve demokrasi ilkelerine bağlılığı konusunda etkilemiştir.

Bu aydınların Mustafa Kemal üzerindeki ortak etkisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demokratik yönetim anlayışını savunması
- B) Milliyetçi duygularını geliştirmesi
- C) Düşünce dünyasını zenginleştirilmesi
- D) Avrupa kültüründen etkilenmesi

Kazanım Sözlüğü

Çok uluslu yapı: Çeşitli milletlerden kimseleri barındıran, içinde bulunduran yapı, imparatorluk.

Buhran: Yolunda giden bir süreçte ani olarak beliren bunalım, kriz.

Fransız İhtilali: İngiltere ve Amerika'da hak ve özgürlükler konusunda yaşanan gelişmelerin de etkisiyle Fransız halkının mevcut düzeni değiştirmek için harekete geçmesi ve Fransa'daki krallığın devriliş ve yerine cumhuriyetin kurulması olayı.

İnkılap: Toplum düzenini ve yapısını daha iyi duruma getirmek için yapılan köklü değişiklik.

İnkılapçılık: Yenilik yapma, yenilik taraftarı olma.

Milliyetçilik: Maddî ve manevî açılardan millet ve ülkesinin çıkarlarını her şeyin üstünde tutma anlayışı, ulusçuluk.

Vatanseverlik: Vatansever olma durumu.

5N 1K

Kim?

Mustafa Kemal

Ne?

Mustafa Kemal'in fikir hayatının şekillenmesinde etkili olan yerli aydınlar

Nerede?

Manastır Askerî İdadisi, İstanbul Harp Okulu ve İstanbul Harp Akademisi

Ne zaman?

1896-1905 yılları arası

Nasıl?

Mustafa Kemal bu okullarda öğrenim görürken Namık Kemal, Mehmet Emin Yurdakul, Ziya Gökalp ve Tevfik Fikret gibi yerli aydınların eserlerini okumuş ve düşünce dünyasını şekillendirmiştir.

Niçin?

Düşünce dünyasını şekillendirmek ve kendisini yetiştirmek isteyen Mustafa Kemal, bu amaçlarını gerçekleştirmek için üstün gayret göstermiştir.

MEB Kaç Soru Sordu?

- Bu kazanımdan MEB sınavlarında **1 tane** soru çıktı.

Tebrikler!

- Mustafa Kemal'in fikir hayatının şekillenmesinde etkili olan unsurlar, önemli kişiler ve olaylar konularını başarıyla bitirdin.

Öneri

Bu konuda eksiklerinin olduğunu düşünüyorsan;

- Akıllı Defter: 16, 17. sayfalara
- Atölyem: 17, 18, 19, 20. sayfalara
- Arı Soru Bankası: 11, 12, 13, 14. sayfalara göz atabilirsin.

DENEME BİTTİ CEVAPLARINIZI İŞARETLEYİNİZ.

TEST NO : 11950				Öğrenci No			
A	B	C	D	A	B	C	D
1	☐	☐	☐	11	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	12	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	13	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	14	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	15	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	16	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	17	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	18	☐	☐	☐
9	☐	☐	☐	19	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	20	☐	☐	☐

İTA.8.1.4. Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili olayları ve olguları onun kişilik özellikleri ile ilişkilendirir.

Adı-Soyadı

Sınıfı

Numarası

Doğru

Yanlış

Boş

Net

- Mustafa Kemal,
 - İlk görev yeri olan Şam'da ülke meselelerine kayıtsız kalmamış ve yakın arkadaşlarıyla birlikte "Vatan ve Hürriyet" adında gizli bir cemiyet kurmuştur.
 - Bolayır Kolordusu Kurmay Başkanlığı görevinde iken II. Balkan Savaşı'nda Bulgarlardan Edirne'nin geri alınmasında önemli katkıları olmuştur.

Verilen bilgilere göre Mustafa Kemal'in aşağıdaki alanlardan hangileriyle ilgili çalışmalar yaptığı söylenebilir?

- Askerî - Diplomatik
- Sosyal - Siyasi
- Siyasi - Askerî
- Ekonomik - Sosyal

- 23 Temmuz 1908'de II. Meşrutiyet'in ilanından kısa bir süre sonra 13 Nisan 1909'da İstanbul'da meşrutiyet yönetimine karşı çıkanların ve İstanbul'daki ordu mensuplarının da içinde yer aldığı 31 Mart İsyanı çıktı. Bu isyanı bastırmak için Selanik'te komutanlığını Mahmut Şevket Paşa'nın, kurmay başkanlığını ise Mustafa Kemal'in üstlendiği Hareket Ordusu hazırlandı. Mustafa Kemal, Selanik'te bu ordunun kuruluşunda yer aldı. Bu ordunun İstanbul'da uygulayacağı planları ve bildiriye de hazırladı. Hareket Ordusu, İstanbul'a ulaştıktan sonra kısa sürede isyanı bastırdı.

Verilen bilgiden,

- Osmanlı Devleti, iç politikada huzursuzluklar yaşamıştır.
- Mustafa Kemal, ilk savaş deneyimini elde etmiştir.
- Mustafa Kemal, devletin rejiminin korunmasında aktif rol almıştır.

çıkarmalarından hangilerinde bulunulabilir?

- I ve II
- I ve III
- II ve III
- I, II ve III

- Mustafa Kemal,
 - Fransa'da gerçekleştirilen Picardie Manevralarına Osmanlı Devleti'ni temsilen gözlemci olarak katılmıştır.
 - İtalya'nın Osmanlı toprağı olan Trablusgarp'ı işgal etmesi üzerine Mustafa Kemal, bazı subaylar ile birlikte gönüllü olarak savaşa katılmıştır.
 - Balkan ülkelerinin Osmanlı Devleti'ne savaş açmasıyla birlikte Mustafa Kemal, Gelibolu ve Bolayır'daki birliklerle savaşa katılmıştır.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- Mesleki açıdan deneyim kazanmıştır.
- Devletin bekası için vazife almaktan kaçınmamıştır.
- Vatansever ve cesur bir kişilik yapısına sahiptir.
- Millî egemenlik anlayışı ile hareket etmiştir.

- İtalya, 1911 yılında Trablusgarp'ı işgal etti. Osmanlı Devleti bu işgale doğrudan müdahale edemedi. Mısır, İngiliz işgali altında olduğu için karadan, donanmanın yetersizliğinden dolayı da denizden Trablusgarp'a yardım gönderilemedi. Aralarında Mustafa Kemal'in de bulunduğu genç subaylar, gönüllü olarak bölgeye gittiler. Burada halkı örgütleyerek İtalyanlara karşı büyük bir direniş başlattılar. Mustafa Kemal, Derne ve Tobruk bölgelerinde İtalyanlara karşı önemli başarılar kazandı ve binbaşılığa terfi etti. Ancak savaş sonunda imzalanan Uşi Antlaşması ile Osmanlı Devleti, Trablusgarp ve Bingazi'yi İtalya'ya bıraktı.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- Mustafa Kemal askerî başarılarından dolayı ödüllendirilmiştir.
- Osmanlı Devleti stratejik açıdan Trablusgarp'ı savunacak durumda değildir.
- Mustafa Kemal'in halkı örgütlemesi teşkilatçılık özelliğine sahip olduğunu gösterir.
- Mustafa Kemal, Osmanlı'nın Afrika topraklarındaki varlığının aynen korunmasını sağlamıştır.

5. I. Balkan Savaşı sonunda Osmanlı Devleti'nin Balkanlardan çekilmesi bölgede bir otorite boşluğu meydana getirdi. Bu savaşta en fazla toprağı Bulgaristan elde etmişti. Bu durum diğer Balkan devletlerinin tepkisine neden oldu. Sırbistan ile Yunanistan'ın Bulgaristan'a karşı ittifak yapması üzerine Bulgaristan 29 Haziran 1913'te bu iki devlete saldırdı. Böylece II. Balkan Savaşı başladı. Bu durumdan yararlanmak isteyen Osmanlı Devleti de Bulgaristan'a karşı bir cephe açarak Dime-toka, Kırklareli ve Edirne'yi Mustafa Kemal'in de katkılarıyla geri aldı.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) I. Balkan Savaşı'nın sonuçları II. Balkan Savaşı'nın çıkmasında etkili olmuştur.
B) Osmanlı Devleti, II. Balkan Savaşı ile Balkanların en güçlü devleti hâline gelmiştir.
C) Bulgaristan daha önce elde ettiği toprakların bir kısmını II. Balkan Savaşı ile kaybetmiştir.
D) Osmanlı Devleti, II. Balkan Savaşı ile ortaya çıkan durumu lehine çevirmiştir.

6. Balkan Savaşlarının sona ermesiyle 1913'te Mustafa Kemal, Bulgaristan'ın başkenti Sofya'ya askerî ataşe olarak atandı. Sofya'da Mustafa Kemal, Avrupa devletlerinin temsilcileriyle doğrudan görüşme ve fikirlerini paylaşma imkânı buldu. Bulgaristan'da kalan Türklerle yakın ilişki kurdu ve Türklerin yaşadıkları yerleri ziyaret etti. Bulgaristan'da Türkçe olarak yayımlanan gazetelerle irtibat kurarak bölgedeki Türklerin sosyal ve siyasi haklarının yükseltilmesi çalışmalarına katıldı. Mustafa Kemal, gözlemlerinin yer aldığı raporlarına kendi analizlerini de ekleyerek bunları Osmanlı hükümeti yetkilileriyle paylaştı.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki-lerden hangisi söylenemez?

- A) İlk askerî başarısını Sofya'da kazanmıştır.
B) Dünyadaki gelişmeleri takip etmeye çalışmıştır.
C) Millet sevgisine ve görev bilincine sahiptir.
D) Bulgaristan'daki Türk azınlığın sorunlarına çözüm aramıştır.

7. Aşağıdaki tabloda Mustafa Kemal'in bazı faaliyetleri ile kişilik özellikleri eşleştirilmiştir.

	Mustafa Kemal'in Faaliyetleri	Kişilik Özelliği
I	Mondros Ateşkesi'nden sonra geldiği İstanbul'da ülkeyi kurtarmak için arkadaşlarıyla toplantılar düzenlemesi	Vatanseverlik
II	Sofya'da görevli iken bölgedeki Türkleri ziyaret ederek onların sosyal ve siyasi haklarının yükseltilmesi için çalışmalar yapması	Milliyetçilik
III	Çanakkale Savaşlarında düşman ordularının çıkarma yapacağı yeri öngörmesi ve birliklerini o bölgeye sevk etmesi	Çok yönlülük
IV	Askerî rüştiyede matematik; askerî idadide hitabet, edebiyat, tarih; İstanbul Harp Okulu ile İstanbul Harp Akademisinde siyasete ilgi duyması	İleri görüşlülük

Eşleştirmenin doğru olması için hangi numaralardaki kişilik özellikleri yer değiştirmelidir?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve IV

MEB Buna Benzer Soru

8. Trablusgarp Savaşı sonunda 18 Ekim 1912'de imzalanan Uşi Antlaşması ile Trablusgarp ve Bingazi İtalya'ya bırakıldı. Yunan işgaline uğrama tehlikesi nedeniyle On İki Ada geçici olarak İtalya'ya verildi. Böylece Osmanlı Devleti, Kuzey Afrika'daki son toprağını da kaybetti.

Verilen bilgide Trablusgarp Savaşı'nın Osmanlı Devleti'ne hangi alandaki etkisinden söz edilmiştir?

- A) Ekonomik
B) Eğitim
C) Siyasi
D) Sosyal

9.

Kurmay yüzbaşı rütbesiyle İstanbul Harp Akademisinden mezun olan Mustafa Kemal, kurmaylık stajı için Şam'daki 5. Ordu emrine atandı.

Mustafa Kemal orduyu temsilen Picardie'de (Pikardi) yapılacak askerî manevraları izlemesi amacıyla Fransa'ya gönderildi.

Balkan ülkelerinin Osmanlı Devleti'ne savaş açmasıyla birlikte Mustafa Kemal, Gelibolu ve Bolayır'daki birliklerle savaşa katıldı.

Kurmay başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı Hareket Ordusu İstanbul'a gelerek 31 Mart Vakası adı verilen rejim karşıtı isyanı bastırdı.

Mustafa Kemal, gönüllü olarak Trablusgarp'a gitti. İtalyanlara karşı yerli halkı teşkilatlandırıp direnişe geçirek başarılar kazandı.

Sofya Ataşemiliterliğine atanan Mustafa Kemal, burada Avrupa devletlerinin temsilcileriyle doğrudan görüşme imkânı buldu.

Verilen bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) 31 Mart Vakası ile devletin rejiminin değişmesinde aktif rol oynamıştır.
- B) Trablusgarp Savaşı'nda mesleki açıdan deneyim kazanmıştır.
- C) Sofya'daki görevi ona diplomatik tecrübe kazandırmıştır.
- D) Çeşitli zamanlarda yurt savunmasında görev almıştır.

! Dikkat Ölçen Soru

10. Aşağıdaki haritalarda Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşları öncesi ve sonrası durumu gösterilmiştir.

I. Balkan Savaşı öncesinde Balkanlar

I. Balkan Savaşı sonrasında Balkanlar

II. Balkan Savaşı sonrasında Balkanlar

Yalnızca yukarıda verilen bilgi ve haritalara bakarak,

- I. Osmanlı Devleti'nin Ege Denizi'ndeki hâkimiyeti sarsılmıştır.
- II. Yunanistan'ın egemenlik alanı genişlemiştir.
- III. Balkanlardaki Türk nüfus yoğunluğu düşmüştür.

çıkarmalarından hangisi ya da hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

Kazanım Sözlüğü

31 Mart Olayı: Meşrutiyet yönetimine karşı çıkanların ve İstanbul'daki bazı ordu mensuplarının da içinde yer aldığı isyan hareketi.

Antlaşma: İki veya daha çok devletin saldırmazlık, savaşta iş birliği vb. konularda kararlaştırdıkları ilkelere uygun davranmayı kabul etmeleri durumu.

Ataşemiliter: Bir devletin yabancı ülkelerdeki elçiliklerinde görevli askerî uzmanı.

Bâb-ı Ali Baskını: I. Balkan Savaşı'ndan sonra yenilgiden hükûmeti sorumlu tutan İttihat ve Terakki Cemiyetinin hükûmeti görevden alarak yönetime el koyduğu gelişme.

Balkanlar: Hırvatistan, Sırbistan, Karadağ, Kosova, Slovenya, Arnavutluk, Makedonya, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Romanya, Yunanistan ve Trakya'yı içine alan bölge.

Beka: Kalıcılık. Kalıcı olarak var olma.

Çok yönlülük: Bir kişinin farklı alanlarla ilgilenmesi, birçok konuda bilgi ve çalışmasının olması.

Demografik: Nüfus bilimiyle ilgili.

Diplomasi: Yabancı bir ülkede ve uluslararası toplantılarda ülkesini temsil etme işi ve sanatı.

İdealistlik: Bir davaya, bir ülkeye bağlı olma, kendini ona göre yönlendirme durumu.

İleri görüşlülük: Gelecekte olabilecek olaylar hakkında varsayımlarda bulunabilme becerisi.

İttihat ve Terakki Cemiyeti: Osmanlı Devleti'nde II. Meşrutiyet'in ilanına önyak olup 1908-1918 yılları arasında kısa kesintilerle devlet yönetimine egemen olan, 1889 yılında kurulmuş bir siyasal hareket ve iktidar partisi.

Kolağası: Osmanlı ordusunda yüzbaşı ile binbaşı arasında yer alan rütbe.

Öngörü: Bir işin ilerisini kestirme veya bir işin nasıl bir yol alacağını önceden anlayabilme.

Parlamento: Yasama gücüne sahip meclis.

Tatbikat: Askerî birlikleri savaşa hazırlamak amacıyla, arazi üzerinde yapılan geniş ölçüde savaş denemesi, manevra.

Teşkilatçılık: İnsanları bir amaç doğrultusunda örgütleme.

Vatan ve Hürriyet Cemiyeti: Mustafa Kemal'in ilk görev yeri olan Şam'da 1906 yılında yakın arkadaşlarıyla kurmuş olduğu cemiyet.

MEB Kaç Soru Sordu?

- Bu kazanımdan MEB sınavlarında **11 tane** soru çıktı.

Tebrikler!

- Mustafa Kemal'in ilk görev yeri, Selanik'e dönüşü, 31 Mart Olayı, Picardie Manevraları, Trablusgarp Savaşı, Balkan Savaşları, Sofya Ataşemiliterliği görevi ve kişilik özellikleri konularını başarıyla bitirdin.

Öneri

Bu konuda eksiklerinin olduğunu düşünüyorsan;

- Akıllı Defter: 18, 19, 20, 21, 22. sayfalara
- Atölyem: 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30. sayfalara
- Arı Soru Bankası: 15, 16, 17, 18, 19, 20. sayfalara göz atabilirsin.

DENEME BİTTİ CEVAPLARINIZI İŞARETLEYİNİZ.

TEST NO : 11951				Öğrenci No			
A	B	C	D	A	B	C	D
1	☐	☐	☐	11	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	12	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	13	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	14	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	15	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	16	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	17	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	18	☐	☐	☐
9	☐	☐	☐	19	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	20	☐	☐	☐

1. Balkanlarda Türk, Rum, Bulgar, Sırp, Yahudi, Arnavut, Boşnak gibi Müslüman ve gayrimüslim milletler Osmanlı hâkimiyeti altında asırlardır bir arada ve huzur içinde yaşamışlardır. Fransız İhtilali ile yayılan milliyetçilik akımının etkisi ve büyük Avrupa devletlerinin de kışkırtmaları sonucu bu milletler, bağımsızlıklarını elde etmek için ayaklanmaya başladılar.
- Bu bilgilere göre Fransız İhtilali ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenirse yanlış olur?**
- A) Osmanlı Devleti'nde asayişin bozulmasında etkili olmuştur.
- B) Osmanlı Devleti'nde ulusçu isyanların çıkmasına ortam hazırlamıştır.
- C) Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda toprağının kalmamasına neden olmuştur.
- D) Osmanlı Devleti'ni parçalanma tehdidi ile karşı karşıya bırakmıştır.
2. Sanayisini yeni tekniklerle güçlendirip çağa uygun hâle getiremeyen Osmanlı Devleti, uzun süren ve genellikle yenilgiyle sonuçlanan savaşların giderlerini karşılamakta zorlanmaktaydı. Bu zorluğu aşmak için Kırım Savaşı (1854) sırasında İngiltere'den ilk kez dış borç alındı. Zamanla diğer Avrupa devletlerinden de borçlanmaya gidildi. Alınan paralar genellikle savaş giderleri ve altyapı çalışmaları için kullanıldı. Osmanlı Devleti borçlarını ödeyemez hâle gelince 1881'de Avrupalı devletlerin temsilcilerinden oluşan Düyûn-u Umûmiye İdaresi kuruldu. Böylece Osmanlı Devleti'nin düzenli gelir kaynakları denetim altına alındı.
- Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) Ekonomik olarak zor durumdadır.
- B) Egemenlik hakları zarar görmektedir.
- C) Toprak kaybederek sınırları daralmıştır.
- D) Sanayi İnkılabı'na ayak uyduramamıştır.
3. Osmanlılık, Osmanlı Devleti'nin sınırları içinde yaşayanları dil, din, ırk ayrımı olmadan kaynaştırmayı hedefleyen fikir akımıdır. Bu akımın temelinde bağımsızlığını kazanmak isteyen gayrimüslimleri devlete bağlı tutma fikri yatmaktadır. Bu fikir akımı, milliyetçiliğin güçlenmesi ve Balkan milletlerinin bağımsızlığını kazanmasıyla önemini kaybetmiştir.
- Bu bilgidен Osmanlılık fikir akımı ile ilgili,**
- I. Birlik ve beraberlikten yanadır.
- II. Azınlıkların devlete bağlılıklarını sağlamıştır.
- III. Çok uluslu devlet yapısını koruma taraftarıdır.
- çıkarmalarından hangileri yapılabilir?**
- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III
4. Tanzimat Dönemi'nde Avrupa'ya giden öğrenciler, burada yönetimde kralın yanında bir de halk tarafından seçilen meclisin olduğunu gördüler. Ülkeye dönen ve Jön Türkler (Genç Osmanlılar) olarak bilinen bu kişiler, meşrutiyet adı verilen bu yönetim biçiminin Osmanlı'da da uygulanmasını istediler.
- Buna göre Jön Türkler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) Avrupa'dan etkilenmişlerdir.
- B) Ümmetçi devlet anlayışını savunmuşlardır.
- C) Demokrasinin gelişmesini istemişlerdir.
- D) Halkın devlet yönetiminde söz sahibi olmasını istemişlerdir.
5. "Osmanlı Devleti, Tanzimat Fermanı'nı yayımlayarak azınlıkların devlete olan bağlılığını artırmak istemiştir." diyen bir tarih öğretmeni, **Tanzimat Fermanı'nın öncelikle hangi özelliğini vurgulamıştır?**
- A) Osmanlı Devleti'nin dağılmasının önüne geçmek için alınan bir tedbir olması
- B) İlk defa padişahın gücü üstünde kanun gücünün varlığının kabul edilmesi
- C) Bütün ülke halkı için eşit haklar, mal ve can güvenliği sağlama amacına yönelik olması
- D) Fermanın ilanında yabancı devletlerin etkisinin bulunması

6. Atatürk'ün doğduğu ve çocukluk dönemini geçirdiği Selanik şehrinin, işlek bir limana sahip olmasının yanı sıra Avrupa'yla olan demir yolu bağlantısı da vardı. Bu durum şehrin hem Batı ile etkileşimini kolaylaştırmış hem de sosyal ve kültürel yönden gelişmesine zemin hazırlamıştır. Nüfusun büyük çoğunluğunu Türklerin oluşturduğu şehirde Müslümanların, Rumların ve Yahudilerin mahalleleri ayrılmıştı. Türkçe, Rumca, Bulgarca ve İbranice yayımlanan resmî vilayet gazetesinin yanı sıra Avrupa'da çeşitli dillerde basılan gazete, dergi ve kitapları takip etme imkânı da vardı.

Bu bilgiye göre Selanik şehri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ulaşım olanakları açısından iyi durumdadır.
 B) İnanç birliği bulunmaktadır.
 C) Kültürel etkileşime açıktır.
 D) Çok uluslu bir yapısı bulunmaktadır.
7. “Çocukluğuma ilişkin hatırladığım ilk şey, okula gitmek meselesiyle ilgilidir. Bu meseleden dolayı annemle babam arasında bir mücadele vardı. Annem mahalle mektebine gitmemi istiyordu. Babamsa o zaman yeni açılan Şemsi Efendi Okuluna devam etmemden ve yeni yöntem üzerine okumamdan yanaydı. Sonunda babam işi ustaca çözdü. Önce mahalle mektebine başladım. Böylece annemin gönlü yapılmış oldu. Birkaç gün sonra da mahalle mektebinden ayrılarak Şemsi Efendi Okuluna yazıldım.”
- Mustafa Kemal'in bu anlatımına göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**
- A) Babası modern eğitim almasını istemektedir.
 B) Eğitimi için ebeveynleri fikir ayrılığı içindedir.
 C) Osmanlı Devleti'nde eğitim-öğretim birliği sağlanmıştır.
 D) Şemsi Efendi Okulu, geleneksel eğitim yöntemlerinden farklı eğitim veren bir okuldur.

8. “1897'de Yunanlar, Girit'te bir bağımsızlık savaşı açtılar. Türkler de Rumeli'de onlara karşı yürüyüşe geçti. Manastır tam bir seferberlik hâlindeydi. Sokaklar adam almaz oldu. Erkekler, davul zurna sesleri arasında askere çağrılıyor; sokaklarda öğrenciler, ellerinde bayraklarla yürüyüş yapıyorlardı. Bir gece Mustafa Kemal'le bir arkadaşı, gönüllü olarak askere gitmek amacıyla okuldan kaçtılar. Ne var ki öğrenci oldukları anlaşılınca okula geri gönderildiler.”

Ali Fuat Cebesoy'un bu hatıratından Mustafa Kemal'in aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisi çıkarılabilir?

- A) Yenilikçiliği
 B) Teşkilatçılığı
 C) Eğitimciliği
 D) Vatanseverliği
9. Mustafa, küçük yaşlardan itibaren askerlik mesleğine ilgi duyuyordu. Komşusu Binbaşı Kadri Bey'in askerî okula giden oğlu Ahmet'in üniforması ve sokaktan geçen askerler onu çok etkiliyordu. Mustafa, Selanik Mülkiye Rüştiyesinden ayrıldıktan sonra annesinden habersiz Selanik Askerî Rüştiyesinin sınavına girdi. Zübeyde Hanım, Mustafa'nın askerî okulda okumasını istemiyordu ancak oğlu sınavda başarılı olunca onun askerlik hayallerine kavuşmasına engel olmadı.
- Bu bilgilerden Mustafa Kemal ile ilgili,**
- I. Karar alma ve uygulama yeteneğine sahiptir.
 II. Yaşadığı çevre askerlik mesleğini seçmesinde etkili olmuştur.
 III. Askerî okulda okuma idealini gerçekleştirmişdir.
- çıkarımlarından hangilerinde bulunulabilir?**
- A) I ve II
 B) I ve III
 C) II ve III
 D) I, II ve III
10. Mustafa Kemal, hayatı boyunca birçok yazar ve düşünürden etkilenmiştir. Fransız düşünür Montesquieu de bunlardan birisidir. Montesquieu “Kannunların Ruhu Üzerine” adlı eserinde kuvvetler ayrılığı, cumhuriyet gibi ilkeleri işlemiştir.
- Buna göre Montesquieu, Mustafa Kemal'in aşağıdakilerden hangisine önem vermesinde etkili olmuştur?**
- A) Demokrasiye
 B) Hitabete
 C) Milliyetçiliğe
 D) Eğitime

11. İstanbul Harp Okulundan sonra İstanbul Harp Akademisine devam eden Mustafa Kemal'i okul arkadaşlarından Asım Gündüz şöyle anlatıyor: "Doğup büyüdüğü Selanik'in Batı'ya daha çok bağlantılı bulunması sebebiyle olacak, dikkat çeken fikirleri vardı. Etrafına topladığı arkadaşlarıyla cesaretle konuşur ve onları güzel konuşmasıyla kısa zamanda tesiri altına alırdı... Bizler vatan, millet ve Türklük fikirlerini ilk defa İstanbul Harp Akademisi sıralarında ondan duymuştuk."

Metinden Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Milliyetçi ve vatansever bir kişilik yapısı vardır.
- II. Düşüncelerini açık yüreklilikle ifade etmekten çekinmemektedir.
- III. Fikirleri ile çevresindekileri etkileyip onların takdirini kazanmıştır.

çıkarmalarından hangisi ya da hangileri yapılabılır?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) II ve III	D) I, II ve III

12.

"Şair Mehmet Emin Yurdakul'un ilk defa Manastır Askerî İdadisinde öğrenci iken okuduğum 'Ben bir Türk'üm, dinim, cinsim uludur.' mısrasıyla başlayan manzumesinde, bana ulusal benliğimin gururunu tattıran ilk anlatımı bulmuştum.

Mustafa Kemal

Buna göre Mehmet Emin Yurdakul eserleriyle Mustafa Kemal'i hangi alanda etkilemiştir?

A) Cumhuriyetçilik	B) Milliyetçilik
C) Devletçilik	D) Laiklik

13. İtalya'nın 1911 yılında Trablusgarp'ı işgal etmesi üzerine Mustafa Kemal, bir grup Osmanlı subayı ile birlikte gizlice Trablusgarp'a gitti. Mustafa Kemal, burada yerli halkı örgütleyerek İtalyanların üstün askerî teknolojisine rağmen karamsarlığa düşmeyerek Trablusgarp'ı başarıyla savundu.

Bu bilgiler Mustafa Kemal'in,

- I. Teşkilatçılığı
- II. Vatan ve millet sevgisi
- III. Ümitsizliğe yer vermemesi

kişilik özelliklerinden hangisi ya da hangileri ile ilişkilendirilebilir?

A) Yalnız I	B) I ve II
C) II ve III	D) I, II ve III

14. Mustafa Kemal, 31 Mart Vakası'ndan sonra subayların siyasete karışmasının sakıncalarını sezmişti. Subaylar arasında yayılan partililik düşüncesi orduda düzen ve disiplinin bozulmasına neden olmuştu. Mustafa Kemal bu durumun gelecekte, tehlikeli sonuçlar doğurabileceğini görmüş, ordunun siyasetten uzak durması gerektiği yönündeki düşüncelerini arkadaşlarıyla paylaşmıştı.

I. Balkan Savaşı'nın subaylar arasındaki partililik çekişmesinden kaybedildiği düşünülürken bu durum Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliği ile ilişkilendirilebilir?

A) Vatanseverliği	B) İleri görüşlülüğü
C) Planlı oluşu	D) Mücadeleci oluşu

15. Mustafa Kemal'in,

- Selanik'te iken Avrupa'da basılan gazete ve dergileri takip etmesi
- 1910 yılında orduyu temsilen Fransa'da (Picardie) yapılan askerî manevraları izlemesi
- Sofya Ataşemiliterliğinde görevli iken yabancı elçilerle görüşmeler yapması

ona aşağıdaki alanların hangisinde katkı sağlamıştır?

- A) Diplomasi tecrübesi kazanma
- B) Batı'daki gelişmelerden haberdar olma
- C) Milliyetçi bir kişilik kazanma
- D) Askerî teknoloji hakkında bilgi sahibi olma

16. Manastır Askerî İdadisinde Ömer Naci ile olan arkadaşlığı Mustafa Kemal'in edebiyata ilgi duymasına neden oldu. Ömer Naci sayesinde tanıdığı Namık Kemal'in şiir ve kitaplarından çok etkilendi. Bu sayede hem edebî yönü gelişti hem de vatan ve millet sevgisi oluşmaya başladı. İhtilalin getirdiği milliyetçilik ve millî egemenlik ilkeleri onun için birer ilham kaynağı oldu. Mustafa Kemal okuduklarını mantık süzgecinden geçirip bir sonuca varırdı. Bu onun kişiliğinin en belirgin özelliğidir.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki-lerden hangisine ulaşamaz?

- A) Edebî eserler vermiştir.
- B) Farklı kişilerden etkilenmiştir.
- C) Milliyetçi bir özelliğe sahiptir.
- D) Millet iradesinden yanadır.

17. Siyasi birliğini geç tamamladığı için sömürge yarışında geride kalan İtalya, gelişen sanayisine ham madde ve pazar bulabilmek için Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki toprağı Trablusgarp'a saldırdı. İtalya; Trablusgarp'a saldırırken Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp halkını medeniyet nimetlerinden mahrum bıraktığını, İtalyan hükûmetinin buna daha fazla sessiz kalamayacağını gerekçe gösterdi.

Bu bilgilere göre İtalya ile ilgili,

- I. Sömürgeciliğe karşı olduğu
 - II. Yayılımcı bir politika izlediği
 - III. İşgali haklı bir nedene dayandırmaya çalıştığı
 - IV. Avrupa'daki ittifaklardan uzak durduğu
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve IV

18. Mustafa Kemal, Avrupa ile demir yolu ve deniz yolu ulaşımı gelişmiş olan Selanik şehrinde dünyaya gelmiş, ilk ve ortaokulu bu şehirde okumuştur.

Selanik şehrinin bu özelliği Mustafa Kemal'e aşağıdaki özelliklerden hangisini katmıştır?

- A) Milliyetçi bir kişiliğe sahip olma
- B) Teşkilatçı bir yapıya sahip olma
- C) Askerlik mesleğine ilgi duyma ve askerî okula gitmede kararlı olma
- D) Avrupa'daki yenilik ve gelişmelere hızlı bir şekilde ulaşabilme

19. Mustafa Kemal, Sofya'da askerî ataşe olarak bulunduğu sırada Bulgar ordusunun bazı tatbikatlarına katılarak raporlar tutmuştur. Ayrıca Türklerin oturduğu bölgeleri de dolaşmıştır. Bu gezileri sırasında Türklerin sanayi ve ticaret alanında gösterdikleri başarılarından, eğitime verdikleri önemden ve özellikle Türk kadınlarının toplumsal hayata aktif biçimde katılmalarından oldukça etkilendi. Mustafa Kemal, Bulgaristan'daki parlamenter rejimin nasıl işlediğini de öğrenmeye çalıştı. Fırsat buldukça Bulgar parlamentosunu ziyaret ederek görüşmeleri ve oylamaları dikkatle izledi.

Bu bilgilerde Mustafa Kemal'in askerî ataşelik görevi sırasında hangi alanda çalışma yaptığına değinilmemiştir?

- A) Dinî
- B) Siyasi
- C) Askerî
- D) Kültürel

20. "Vatan mutlaka selamet bulacak, millet mutlaka mesut olacaktır. Çünkü kendi selametini, kendi sadetini memleketin ve milletin selamet ve saadeti için feda edebilen vatan evlatları çoktur."

Salih Bozok, Hep Atatürk'ün Yanında

Mustafa Kemal'in verilen sözünden onun kişilik özelliklerinden hangisiyle ilgili bir bilgi edilemez?

- A) Vatanseverlik
- B) Kararlılık
- C) Ümitsiz olmama
- D) Teşkilatçılık

DENEME BİTTİ CEVAPLARINIZI İŞARETLEYİNİZ.

TEST NO : 11952				Öğrenci No			
A	B	C	D	A	B	C	D
1	☐	☐	☐	11	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	12	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	13	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	14	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	15	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	16	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	17	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	18	☐	☐	☐
9	☐	☐	☐	19	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	20	☐	☐	☐